

کاربرد بالینے

دروماے تریقی

مؤلفین:

مہدی قنبری (کارشناس ارشد پرستاری داخلی - جراحی)

شیرین محمدی کلاوہ (کارشناس ارشد پرستاری مراقبتی - یوہ)

محمد جواد ویسی میانکلی (کارشناس ارشد پرستاری سال ۸۰)

مہدی ایمانی

زیر نظر:

ساسان ناوخاصی (کارشناس ارشد پرستاری داخلی - جراحی و عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی اسدآباد)

عنوان و نام پدیدآور	کاربرد بالینی داروهای تزریقی / مؤلفین مهدی قنبری ... [و دیگران]؛ زیر نظر ساسان ناوخاصی.
مشخصات نشر	تهران، آئین مطب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۰۰ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	978-622-6788-03-8
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	مؤلفین مهدی قنبری، شیرین محمدی کلاوه، محمدجواد ویسی میانکلی، مهدی ایمانی.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	داروهای وریدی — دستنامهها
وع	Intravenous drugs -- Handbooks, manuals, etc
موضوع	سرمدرمانی
موضوع	Serotherapy
شناسه افزوده	جری، مهدی، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	ناوخاصی، ساسان، ۱۳۶۹ -
رده بندی کنگره	RM۱۱۱
رده بندی دیویی	۶۱۵/۶
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۹۱.۳

نشر گنج طب

میدان انقلاب، کاروباری، ابن خلدون روانمهر و لبافی نژاد، کوچه سروود،

تلفن: ۶۶۴۴۶۹۶۰۳ - ۶۶۴۱۸۰۴۵

پلاک ۱۰، واحد ۱

کاربر بالینی داروهای تزریقی

■ مؤلفین: مهدی قنبری، شیرین محمدی کلاوه، محمدجواد ویسی، میانکلی، مهدی ایمانی،

ساسان ناوخاصی

■ صفحه آرای: فاطمه هاشمی

■ نویت چاپ: اول، ۱۳۹۸

■ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

■ چاپ و صحافی: فرشویه/روشنک

■ ناشر: آئین طب

■ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۸۸-۰۳-۸

■ قیمت: ۴۰.۰۰۰ تومان

حق چاپ به ناشر منتقل است

سرم درمانی یکی از ابزارهای کاربردی از سوی پزشکان در جهت درمان بیماران می باشد که روند اجرایی این نوع درمان به پرستاران محول شده است. به طوری که مایع درمانی وریدی یکی از وظایف اساسی پرستاران در عملکرد روزانه آنان می باشد که درحین انجام سایر امور مراقبتی بایستی بیمار را طی سرم درمانی تحت کنترل قرار داده و پیشرفت بهر یک بیمار را لحظه به لحظه مد نظر داشته باشند. انجام بهینه سرم تراپی نیازمند آشنایی کامل با اصول مایع درمانی می باشد که شامل آشنایی با فیزیولوژی بدن، مقدار و ترکیبات مایعات بدن، اختلالات مربوط به حجم مایعات و الکترولیت ها، انواع سرم های خوراکی و تزریقی، سرعت تزریق، اثرات درمانی و کاربرد آنها است که بسته به نوع بیمار انتخاب نوع سرم و ترکیبات آن متفاوت است. بنابراین انتظار می رود که پرستاران از تمامی جوانب درمان انتخابی، کاربردهای آنها و عوارض مورد انتظار برای بیمار و مداخلات مورد نیاز آگاهی کامل و جامع داشته باشند. با گسترده شدن روز افزون بهداشت و درمان و رشد نقش های جدید پرستاران،

آموزش داروشناسی برای پرستاران ضرورت یافته است. تجویز مؤثر و ایمن داروها نیازمند دانش در زمینه‌های مختلف، از جمله دانش تئوری و بالینی تجویز دارو، دانش داروشناسی و توانایی محاسبه بالینی داروها است. بطور متوسط، پرستاران ۴۰ درصد زمان خود را در بیمارستان صرف دارو دادن می‌کنند. پرستاری که دارو می‌دهد به اطلاعات پایه در مورد داروها نیاز دارد، اطلاعاتی که دربرگیرنده نام دارو، نحوه آماده‌سازی، طبقه بندی و اثرات نامطلوب دارو و عوامل فیزیولوژیکی مؤثر بر عملکرد دارو می‌باشند. تجویز داروها یکی از اجزای مهم نقش پرستار در تمام موقعیت‌های بالینی است، وظیفه‌ای که توأم با خطر " بوده و رویکردی است که همواره مستلزم دقت و رعایت نکات ایمنی و وسط پرستار می‌باشد. کتاب حاضر به منظور تأمین بخشی از نیازهای آموزشی پزندگان، پرستاران و پیراپزشکان، در زمینه کاربرد بالینی انواع سرم‌های تزریقی و پروتکل‌های دارو درمانی، تنظیم و گردآوری گردیده و می‌تواند پایه‌ای بر مطالعات بیشتر پزشکان و پرستاران و سایر تیم‌های بهداشتی و نیز دانشجویان، در این زمینه باشد. در تدوین این کتاب که از مجموعه منابع پزشکی، پرستاری و مقالات منتشر شده در این زمینه، استفاده شده است، تلاش بر آن است که کاربرد بالینی انواع سرم‌های تزریقی و پروتکل‌های دارو درمانی، به گونه‌ای به رشته تحریر درآید که دانشجویان نیازهای یادگیری اعضای محترم کادر درمان و دانشجویان عزیز باشد.

Sasan.naykhasi@gmail.com

فصل اول: کاربرد و انواع سرم‌های تزریقی..... ۱

- ۲ ..... سرم درمانی
- ۲ ..... تعادل آب.....
- ۳ ..... اقسام مایعات بدن.....
- ۴ ..... انواع محلول‌های وریدی بر اساس غلظت اسمزی.....
- ۵ ..... • مایعات ایزوتونیک.....
- ۵ ..... • مایعات هیپوتونیک.....
- ۶ ..... • مایعات هیپرتونیک.....
- ۶ ..... انواع سرم‌های تزریقی.....
- ۶ ..... • سرم اینترالپید.....
- ۸ ..... • سرم آمینواسید ۵٪ و ۱۰٪.....
- ۱۰ ..... • سرم قندی- نمکی (یک سوم دوسوم).....
- ۱۱ ..... • سرم نرمال سالین.....
- ۱۵ ..... • سرم رینگر.....
- ۱۷ ..... • سرم دکستروز سالین.....
- ۱۸ ..... • سرم رینگر لاکتات.....

- ۲۱ ..... سرم سدیم کلراید ۵ درصد
- ۲۳ ..... سرم سدیم کلراید ۰/۴۵ درصد
- ۲۴ ..... سرم دکستروز ۵ درصد
- ۲۸ ..... سرم دکستروز ۱۰ درصد
- ۲۹ ..... سرم دکستروز ۲۰ درصد
- ۲۹ ..... سرم دکستروز ۵۰ درصد
- ۳۱ ..... سرم دکستران
- ۳۲ ..... سرم هیدروکسی اتیل استارچ
- ۳۳ ..... سرم مانیتول ۲۵ د صد/ مانیتول ۱۰ درصد
- ۳۵ ..... سرم هماکل
- ۳۶ ..... سرم پستور

فصل دوم: پروتکل های دارودرمانی و پرکاربردترین داروها..... ۳۹

- ۴۰ ..... روش های محاسبات داروهای تزریقی
- ۴۰ ..... روش محاسبه قطرات در دقیقه داروهای انفوزیون دقیقه ای
- ۴۰ ..... روش محاسبه قطرات در دقیقه داروهای برحسب وزن بیمار
- ۴۰ ..... روش محاسبه قطرات در دقیقه (داروهای انفوزیون ساعتی)
- ۴۱ ..... استرپتوکیناز
- ۴۴ ..... آلتپلاز، فعال کننده ی پلاسمینوژن بافتی (t-PA) نوترکیب
- ۵۰ ..... نیتروگلیسرین
- ۵۳ ..... آمیودارون
- ۵۶ ..... آدنوزین
- ۵۷ ..... لیدوکائین
- ۶۱ ..... یون منیزیم
- ۶۴ ..... لازیکس (فورزماید)
- ۶۷ ..... هپارین

۷۰	نورایی نفرین
۷۲	دوپامین
۷۴	دوبوتامین
۷۵	تأثیر داروهای بیهوشی در بدن
۷۶	ساکسینیل کولین
۸۱	پانکهرونیوم یا پاولون
۸۳	آتراکوریوم
۸۴	سیس آتراکوریوم
۸۶	نتوست جیمین
۸۷	مخدرها
۸۷	اثرات کلی مخدرها
۸۸	مورفین
۹۱	فنتانیل
۹۴	آلفنتانیل
۹۶	سوفنتانیل
۹۸	رمی فنتانیل
۱۰۱	پتدین
۱۰۳	نالوکسان
۱۰۴	داروهای آرامبخش و خواب‌آور
۱۰۴	• دیازپام
۱۱۳	• میدازولام
۱۱۹	• لورازپام
۱۲۳	• کتامین
۱۲۷	• پروپوفول
۱۳۱	• تیوپنتال
۱۳۵	• اتومیدیت

- بوپرواکاین ۱۳۸
- داروهای ضد (آریتمی، فشار خون، آنژین)، دیورتیک، ضد انعقادها و داروهایی که در نارسایی قلبی به کار می‌روند ۱۴۳
- طبقه‌بندی داروهای ضد آریتمی براساس سیستم واگن ویلیام ۱۴۴
- پروکائین آمید ۱۴۵
- کینیدین ۱۴۶
- پروپرانولول (ایندرال) ۱۴۸
- متوپرولول ۱۴۹
- اسموآل ۱۴۹
- سابلول ۱۴۹
- ایبوتیلید ۱۵۰
- دو فتلید ۱۵۰
- بریتیلیوم ۱۵۰
- وراپامیل ۱۵۱
- دیلتیازم ۱۵۲
- لابتالول ۱۵۲
- یون پتاسیم ۱۵۴
- کاپتوپریل و انلاپریل ۱۵۶
- لوزارتان و والزارتان ۱۵۸
- رانولازین ۱۵۹
- نیکوراندیل ۱۵۹
- استازولامید ۱۶۰
- اسپیرونولاکتون ۱۶۱
- وارفارین ۱۶۲
- هپارین‌های LMW (انوکساپارین، دالتپارین، تینزاپارین) ۱۶۳
- دیگوکسین ۱۶۳

۱۶۵.....	سایر داروها
۱۶۵.....	• آسپرین
۱۶۶.....	• آسیکسیماب
۱۶۶.....	• کلوییدوگرل (پلاویکس)
۱۶۶.....	• تیکلوپیدین
۱۶۷.....	• دی پیریدامول
۱۶۷.....	• هیدروکسید منیزیم
۱۶۷.....	• استاتین‌ها
۱۶۸.....	• ای نفین
۱۷۰.....	• بی‌کرنات سدیم
۱۷۰.....	• کلسیم دایکلات
۱۷۱.....	• سفالکسین
۱۷۲.....	• وانکومايسين
۱۷۳.....	• سفازولین
۱۷۴.....	• ویتامین k
۱۷۵.....	• دیمن هیدرینات
۱۷۵.....	• آمپی‌سلین
۱۷۷.....	• کلوگزاسیلین
۱۷۸.....	• اریترومایسین
۱۷۹.....	• آزیترومایسین
۱۸۰.....	• سفوتاکسیم
۱۸۱.....	• استامینوفن
۱۸۲.....	• مفنایمیک اسید
۱۸۵.....	منابع